KOBIETA W DOMU I SALONIE

-GAZETA PORANNA SWOIM CZYTELNICZKOM-

Nr. 157. Dodatek tygodniowy do Nr. 8675 z dnia 6 listopada 1928.

i od redakcją JJ..NY PEŁEŃSKIEJ.

POGADANKA.

Lwów 7. listopada.

Znajdujemy się obecnie wszyscy w nastroju szczególniej podniosłym, bo dni listopadowe rzucają na nasze życie teraźniejsze, codzienne, upływające w normalnych warunkach, odblask innej doby — owych momentów najwyższego rozważenia serc, owej doby bohaterskiej, w której dla obrony naszych najwznioślejszych, najdroższych ideałów nie wahaliśmy się rzucić w ofierze największych wartości życia, poprzez wyrzeczenie się najkonieczniejszych potrzeb życiowych aż do tej najcięższej ofiary: krwi własnej i krwi swoich najdroższych.

A w tej dobie bohaterskiej, przed laty dziesięciu, chlubny posterunek zajęła kobieta polska — okazała się godną spadkobierczynią świętej spuścizny matron i dziewic polskich Chrzanowskiej i Żółkiewskiej i tych bliższych nam datą dziejową bohaterek naszych walk wolnościowych, z czasów Kościuszkowskich r. 1831 i 63-go.

I słuszną zaiste dumą może nas napełniać ta patrjotyczna rola kobiety polskiej, to też dzisiaj, gdy Związek pracy obywatelskiej kobiet rozpoczyna cykl swoich prelekcyj w najbliższą środę odczytem p. Marji Strońskiej, na temat „Udział kobiety polskiej w walkach o niepodległość“, to jest to oddanie nie tylko należytego hołdu ale i sprawiedliwości tym kobietom przeszłości, które um... spełnić swoje zadania dobrej, o..arnej obywatelki kraju.

Hołd ten im się należy od całego społeczeństwa, a przedewszystkiem od nas kobiet teraźniejszości.

Ale mylilibyśmy się, sądząc, że oddając im ten hołd, przypominając bohaterskie ich czyny, już spełniłyśmy wobec nich nasz obowiązek, wywiązałyśmy się z tego długu, jaki każde następne pokolenie zaciąga wobec wszystkich poprzednich, z których dorobku życiowego korzysta.

Życie nie składa się tylko z platonicznych uwielbień, z teoretycznej i uczuciowej apoteozy przeszłości, przeciwnie, każdy dzień wykuwa swój własny czyn — wykuwać musi, jeśli nie ma runąć choćby najmonumentalniejszy fundament, położony przez tych, co odeszli po spełnieniu swej misji życiowej...

I tego czynu dnia dzisiejszego domagają się także od nas, kobiet współczesnych, nasze poprzedniczki — i o tym czynie pragnę dziś z Wami pomówić, Miłe Panie, bo chwila jest po temu jak najbardziej wskazana.

Każda z Was, Miłe Panie, która bodaj trochę interesuje się przejawami życia społecznego, dostrzeże łatwo, że mimo, iż na pierwszy plan w tym miesiącu ważnych i radosnych dla narodu i państwa rocznic, wysuwają się obchody pamiątkowe, to jednak równolegle do tej akcji idzie druga, mniej może rzucająca się w oczy, ale niemniej od pierwszej intenzywna, a napewne z wielkim nakładem energji prowadzona przez czynniki rządowe i przez świadome swych zadań czynniki społeczne. Akcją tą jest dążenie do zrównoważenia naszego bilansu handlowego. Do tego zmierzają ograniczenie w przemiale mąki i wypieku pieczywa, do tego zakazy importu towarów zagranicznych, do tego wiece, urządzane przez stowarzyszenia zawodowe i społeczne dla propagandy wytwórczości krajowej.

Wszystkie te zarządzenia, wszystkie te uchwały wskazują, że chwila jest poważna, że dziś, jak przed dziesięciu laty walkę ciężką stoczyć potrzeba dla dobra Rzeczypospolitej, dla umocnienia jej podstaw państwowych.

A choć inną broń nam dziś chwycić należy, na innem polu stanąć do walki, niemniej nikomu od niej uchylić się nie wolno, nikomu opuścić pola. — Nie byłoby na miejscu stawiać pesymistycznych horoskopów naszej gospodarce ekonomicznej, waszej walucie. — Należy jednak stwierdzić, że zachowanie ich i umocnienie wymaga zbiorowego wysiłku społeczeństwa.

I do tego wysiłku muszą stanąć także — a przedewszystkiem może kobiety. My, kobiety musimy przedewszystkiem wprowadzić w życie zasadę samowystarczalności i w służbie tej idei musimy złożyć te ofiary, jakich ona wymaga. Jest to zaiste niezbyt wiele — ale trzeba mieć odwagę to niezbyt wiele wypełnić.

Za przykładem kobiet bratniego narodu czeskiego, które tę zasadę już od szeregu lat postawiły sobie za naczelną dyrektywę, powiedzmy sobie, że przedewszystkiem w rzeczach zbytku, musimy się wyrzec towarów zagranicznych. Póki polski bilans handlowy pozostaje bierny, nie wolno — powtarzam nie wolno nam pod anatemą zdrady narodowej używać zagranicznych perfum, mydeł i tym podobnych artykułów toaletowych, podobnie jak zagranicznych zbytkownych artykułów spożywczych, win, delikatesów, czekolad i cukrów.

Taksamo umiejmy wyrzec się obuwia zagranicznego, materjałów na suknie i płaszcze, gotowej konfekcji zagranicznej.

Wyrzeczenie tem łatwiejsze, że posiadamy te wszystkie artykuły w kraju w gatunkach odpowiadającym nawet wybrednym wymogom

A więc nie heroizmu potrzeba dzisiejszej kobiecie, aby była dobrą obywatelką. — Wystarczy odrobina dobrej woli, małe ustępstwo z pró żności, fałszywie zresztą pojętej.

Mała to ofiara — ale wyrośnie ona do wielkiej zasługi, jeśli zostanie oparta na wytrwałości i przeprowadzona żelazną konsekwencją. Wtedy staniemy się godne naszych wielkich poprzedniczek, bo łatwiej jest o jeden bohaterski poryw, niż o cały szereg drobnych codziennych. Dlatego jeśli się na nie zdobędziemy, — a zdobyć się powinnyśmy — to zasłużymy sobie rzetelnie na miano dobrych Polek - obywatelek.

J. P.

Z dziedziny mody.

ZWYCIĘSTWO MAŁEGO KAPELUSZA.

Lwów 7. listopada.

Po pewnych wahaniach i jak gdyby próbach w kierunku dekoracyjnego, wielkiego kapelusza, modna pani powróciła jednak do punktu wyjścia, tj. do kapelusika małego, który moda już od szeregu lat otacza szczególniejszemi łaskami. Obecnie rzecz się przedstawia tak, że wielki kapelusz był jedynie rodzajem propozycji, skierowanej przez sfery modniarskie do pięknych pań, propozycji, która nie znalazła przyjęcia, bo jakkolwiek piękny, strojny kapelusz o fantazyjnym rondzie, przedstawia do sukni teatralnej lub wizytowej pożądane uzupełnienia, to jednak do wszystkich innych okazji, czyli tam, gdzie kapelusz jest przedewszystkiem na miejscu, kapelusz mały okazuje się najpraktyczniejszy.

To też pod względem wielkości nic się w modzie kapeluszowej nie zmieniło, natomiast widzimy w niej setki zupełnie nowych pomysłów.

1) **Elegancki toczek z broadtail** w kolorze popielatym z kokardą ze wstążki w tonie jaśniejszym. 2) **Czapeczka czarna aksamitna z przybraniem szkockiem.** 3) **Oryginalny kapelusz** w formie kaske z pastelowo zielonego flamingo.

1) **Elenganeki kapelusz kastorowy** przecięty pasem jasnego plisowanego jedwabiu. 2) **Kapelusz z pilśni gładkiej** w kolorze beige. 3) **Fantazyjny toczek z czarnego aksamitu.**

odróżniających bardzo wyraźnie kapelusz obecnego sezonu od mody zeszłej jesieni, lub nawet wiosny i

1) **Kapelusz pilśniowy w kolorze beige,** przerabiany dwustronnie. 2) **Szykowny kapelusz z lśniącej pilśni granatowej** bendeau z białemi wypustkami, zaaranżowanie przybrania jednostronne.

Dekoracyjny kapelusz kastorowy z dużem rondem.

Elegancki kostjum jesienny z fantazyjnym kapelusikiem.

lata. Artyzm modniarski wysilił się zaprawdę w tym roku, aby, w granicach, zakreślonych mu przez mały rozmiar kapelusza stworzyć nieskończoną wprost ilość zadziwiających nowości konfekcji modniarskiej. Dwa środki stoją tu do dycji: materjał i przybranie. Jakkolwiek aksamit, jako materjał na kapelusze, nie wyszedł zupełnie z mody, to jednak największem wzięciem cieszą się rozmaite rodzaje pilśni, czy to włosistej, czy też z jedwabistym połyskiem lub niemniej estetycznie działające pilśnie matowe w pięknych barwach pastelowych. Dwustronne wykonanie fasonów pilśniowych nastręcza sposobność do rozmaitych kombinacyj. W dalszej linji do nieskończonej rozmaitości nowych kapeluszy przyczyniają się przybrania, do których używa się piór, motywów kwiatowych, wstążek, aksamitu — każdy z tych materjałów jednak stosuje się w ten sposób, aby rozmiarów kapelusza nie powiększać, więc w układzie płaskim i pomysłowej stylizacji

Bardzo silnie zaakcentowane jednostronne przybranie kapeluszy i aranżowanie jego formy w ten sposób, aby jedna strona była dłuższa od drugiej, odpowiada ogólnej tendencji mody, która i suknie aranżuje jednostronnie, przeważnie na wskos, oraz z nierówną długością dolnego obwodu.

Drugą charakterystyczną nowością w ubraniu głowy nowego sezonu jest zerwanie z obowiązującem ukryciem włosów pod kapeluszem. Kapelusz obecny, choć tak, jak dawniej przylega szczelnie do twarzy, jednakowoż odkrywa nieco środkową partję czoła, tak, aby pozwolić na wymknięcie się kokieteryjnego i twarzowego loczka. Nadto jednostronne aranżowanie kapelusza pozwala na odsłonięcie fryzury, przynajmniej z krótszego boku. Ten nawrót do przyozdobienia twarzy kobiecej zalotnymi loczkami wita wiele pań z zadowoleniem, bo obciskanie twarzy sztywną ramą materjału wyglądało zaiste zanadto surowo i tylko niewiele pań mogło bez szkody dla swej urody pozwolić sobie na stosowanie się do tej fantazji mody. — Jak więc widzimy i w tym kierunku zaznacza się nawrót do form więcej kobiecych, wdzięczniejszych i korzystnie uwydatniających piękność kobiecą.

*

Najlepszym wykładnikiem mody każdego sezonu są renomowane magazyny, które umieją przyswoić swojej kolekcji to, co w danej modzie jest najwytworniejszego. Taką zachwycającą rewję nowych kapeluszy uczyniłam dzięki uprzejmości p. **S. Tomaszewskiej,** właścicielki znanego zaszczytnie magazynu mód przy ul. Akademickiej. Oglądałam tam prześliczne czapeczki haftowane, oraz kapelusiki z najmodniejszych gatunków pilśni, jak z włosistego flamingo, kastoru lub też lśniących i matowych gładkich pilśni pastelowych — wszystkie w tak pełnym smaku, wykwintnem wykonaniu, że mogą zadowolić wymagania najwybredniejszej klijenteli. Niemniej zasługuje na uwagę w magazynie p. Tomaszewskiej wspaniała kolekcja szalów, oraz kwiatów do futer.

Nina.

Z hygieny i pielęgnowania urody.

JAK NALEŻY BEZBOLEŚNIE I NIESZKODLIWIE PRZEKŁUWAĆ USZY.

Lwów, 6. listopada.

Choć wiele z pań uważa ten zwyczaj za przestarzały i barbarzyński, to przecież jeszcze zawsze utrzymuje się moda noszenia kolczyków, które rzeczywiście robią dekoratywne wrażenie. To też wiele matek, które nie chcą pozbawić swych córek możności korzystania na przyszłość z tej ozdoby, nosi się z zamiarem przekłucia dziewczynce uszu już w młodszym wieku jako że ta procedura jest wtedy mniej bolesna. Jednak w jaki sposób to wykonać? Sposoby używane przez nasze prababki nie odpowiadają poglądom nowoczesnym — i zupełnie słusznie, bo jakkolwiek używane dawniej prymitywne metody, przy których nie wiele zwracano uwagi na przepisy hygjeny — najczęściej uchodziły bezkarnie — dziecku po krótszym lub dłuższym czasie uszka się goiły choćby po chwilowem zapaleniu i zaognieniu, to przecież niejednokrotnie występowały poważne następstwa. — O ile zaś skutki nie były nawet fatalne, to jednak często jako skutek ropienia ucha, następowało jego zniekształcenie.

Z tego powodu gdy która z matek zamierza dziecku uszy przekłuć, to najlepiej zrobi, jeśli uda się z tem do lekarza, przyczem bynajmniej nie trzeba się obawiać, że lekarz uzna ten zabieg za ubliżający dla siebie, bo jest to przecież taka sama operacja, jak każda inna.

Natomiast paniom, które w danym wypadku nie chciałyby się udawać do lekarza, radzę zachować przy przekłuwaniu uszu następujący proceder

— Używa się do przekłucia igły nieco grubszej, aniżeli uszko kulczyka. A zatem najstosowniejsza będzie tutaj igła maszynowa z najlepszej stali. Nadto trzeba przygotować do tego zabiegu małe kawałki korka, które należy przedtem wygotować.

Przystępując do przekłuwania, należy dolną partję ucha dobrze odczyścić z obu stron czystym spirytusem igłę, którą najlepiej poprzednio umocować w jakiejś drewnianej rękojeści. np. w rączce od pióra, należy rozgrzać do wysokiej temperatury nad płomieniem lampki spirytusowej. Następnie należy się upewnić, że płatki uszne obmyte spirytusem, już zupełnie obeschły.

Teraz następuje właściwa operacja. Przykłada się korek do wewnętrznej strony płatka usznego, poczem przekłuwa się ucho igłą od strony zewnętrznej. Należy przekłuć ucho dostatecznie silnie, aby operacja odrazu się udała. Po wyjęciu igły przekonamy się, że ranka zupełnie nie krwawi, a to dzięki użyciu rozpalonej igły, co również zabezpiecza przeciw infekcji.

Jeżeli ma się odrazu do rozporządzenia złote kolczyki, to należy natychmiast włożyć w uszy, wygotowawszy je również poprzednio. Jeżeli kulczyki nie mogą być wygotowane, to w takim razie nie należy ich zakładać natychmiast, ale przeciągnąć przez ucho kawałeczki srebrnego drutu, który powinien zostać w uszach bez zmiany przez około trzy tygodnie. Mniej wskazane jest używanie do tego celu grubych nitek jedwabnych.

Procedura powyższa wygląda wprawdzie cokolwiek niesamowicie, jednakowoż niema przytem prawie zupełnie bolu, bo płatek uszny posiada bardzo małą wrażliwość. — Żeby zatem dziecka nie przerażać napróżno, byłoby wskazane urządzić się w ten sposób, żeby dziecko nie widziało rozpalonej igły. Wskazane jest również przed przekłuciem naznaczyć sobie punkt, w którym mamy igłę wbić, aby przekłucie wypadło na obu uszach w równej wysokości i żeby ręka była przy przekłuciu pewniejsza.

—o—

Rady praktyczne.

Domowe sposoby

OCZYSZCZANIA FUTRZANYCH KOŁNIERZY.

Lwów, 7 listopada.

W obecnej porze roku zapewne wiele pań chętnie skorzysta z podanych poniżej praktycznych sposobów odczyszczania futra, bo zbrukane brzegi kołnierza, lub też mankiety futrzane sprawiają wiele kłopotu i nie pozwalają na dalsze używanie dobrego zresztą jeszcze futra, co przy obecnych wysokich cenach futer bardzo poważnie zagraża równowadze budżetu, przeznaczonego na ubranie. Sposoby niżej podane, można łatwo zastosować. Aby odczyścić plamy na futrach, pochodzące z potu, dzięki czemu można się obejść bez zmieniania całego kołnierza. Plamy z potu odczyszcza się na futrze za pomocą 40-procentowego salmiaku, do którego dodaje się jeszcze soli. Salmiak w zbyt skoncentrowanej formie, mógłby uszkodzić materjał, a na- [illegible] rozcieńczony silnie wodą, odczyszcza plamy z potu i wogóle plamy, pochodzące z zabrukania.

Zauważyć tu jednak potrzeba, że o ile chodzi o futra jasne, to należy być szczególnie ostrożną, gdyż salmiak pozostawia materjałowi takiemu jak futro, wełna albo pióra, żółtawe zabarwienie. Jeśli zatem ma się do czynienia z kosztownem futrem, to korzystniejszem będzie użycie następującego rozczynu: część eteru, część alkoholu i część 40-proc. amoniaku. Niemniej polecenia godny jest następujący roczyn: 5 gramów soli cynowej (trujące), rozpuścić i 100 gramów wody, zanurzyć w tym rozczynie miękką gąbkę, i delikatnie zwilżać plamy. Po takiem zwilżeniu przemyć dane miejsca lekkim rozczynem boraksu. Jeśli plamy są zastarzałe, to trzeba użyć rozczynu nieco silniejszego, składającego się z 10 gramów eteru siarkowego, 15 gramów spirytusu i 8 gramów salmiaku 40-procentowego. Po zwilżeniu tym rozczynem należy także przemyć futro wodą boraksową. Ten ostatni rozczyn usuwa nawet zastarzałe plamy.